

บทที่ 4

การพัฒนาาระบบพิสูจน์ลายมือชื่อ โดยกระบวนการทางคณิตศาสตร์และคอมพิวเตอร์

การพัฒนาาระบบพิสูจน์ลายมือชื่อนี้ จำเป็นต้องอาศัยระบบไมโครคอมพิวเตอร์ เพื่อเป็นเครื่องมือในการหาค่าตัวแทนทางคณิตศาสตร์ที่ประกอบอยู่ในลายมือชื่อ ดังที่แสดงในบทที่ 3 โดยระบบไมโครคอมพิวเตอร์ที่ใช้ประกอบด้วย

- 1) หน่วยประมวลผลกลาง (Central Processing Unit หรือ CPU) คือ Intel 80386 ทำงานที่ความถี่ 33 เมกะเฮิร์ตซ์ (MHz)
- 2) หน่วยความจำหลัก 640 กิโลไบต์ (Kbyte)
- 3) ส่วนแสดงผล คือ จอภาพวีจีเอมาตรฐาน (Standard VGA) พร้อมวงจรควบคุมการแสดงผลภาพวีจีเอ (VGA card)
- 4) สแกนเนอร์ (Scanner) ที่สามารถอ่านภาพด้วยระดับความละเอียด 150 จุดต่อนิ้ว เป็นอย่างต่ำ โดยมีระดับความเข้มสีเทา (Gray level) คือ 256 ระดับ

สาเหตุที่ทำการพัฒนาาระบบพิสูจน์ลายมือชื่อ บนระบบไมโครคอมพิวเตอร์ดังที่กล่าวมานี้ เนื่องจาก เป็นระบบไมโครคอมพิวเตอร์ที่แพร่หลาย มีราคาถูก สามารถใช้ร่วมกับอุปกรณ์ประกอบอื่นๆได้มาก นอกจากนี้ยังง่ายต่อการบำรุงรักษา และมีค่าใช้จ่ายที่ต่ำในการซ่อมบำรุง ระบบไมโครคอมพิวเตอร์ที่ใช้ นี้ มีความรวดเร็วเพียงพอที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาาระบบพิสูจน์ลายมือชื่อ โดยเวลาที่ใช้ในการคำนวณหาตัวแทนทางคณิตศาสตร์ที่อยู่ในลายมือชื่อ จะใช้เวลาประมาณ 1 นาที หากใช้ระบบไมโครคอมพิวเตอร์ที่มีประสิทธิภาพต่ำกว่า ก็สามารถทำงานได้เช่นกัน แต่จะใช้เวลาในการคำนวณที่นานกว่ามาก เช่น ใช้เวลา 3 นาทีสำหรับระบบไมโครคอมพิวเตอร์ที่ใช้หน่วยประมวลผลกลาง คือ Intel 80386Sx ซึ่งทำงานที่ความถี่ 16 เมกะเฮิร์ตซ์ เป็นต้น ส่วนการใช้ระบบไมโครคอมพิวเตอร์ที่มีประสิทธิภาพสูงกว่า สามารถทำการคำนวณได้เช่นกัน โดยจะลดเวลาในการคำนวณลงได้มาก เช่น ใช้เวลา 30 วินาที สำหรับระบบไมโครคอมพิวเตอร์ที่ใช้หน่วยประมวลผลกลาง คือ Intel 80486 ซึ่งทำงานที่ความถี่ 33 เมกะเฮิร์ตซ์ ถึงแม้ว่าเวลาที่ใช้จะลดลงได้ประมาณ 30 วินาที แต่ระดับราคาของระบบไมโครคอมพิวเตอร์นี้ ยังคงมีราคาที่สูงมาก ในอนาคตระบบพิสูจน์ลายมือชื่อด้วยคอมพิวเตอร์นี้ สามารถใช้ได้กับระบบคอมพิวเตอร์ที่มีประสิทธิภาพสูงกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันได้ตามความเหมาะสม

สำหรับการพิสูจน์ลายมือชื่อด้วยระบบไมโครคอมพิวเตอร์นี้ จำเป็นต้องกำหนดค่าจำกัดความของลายมือชื่อ เพิ่มเติมจากค่าจำกัดความที่ได้กล่าวในบทที่ 3 คือ

- 1) ภาพของลายมือชื่อ จะถูกนำมาแบ่งเป็นส่วนย่อย ตามแถว (row) และ สดมภ์ (column) ด้วยระดับความละเอียดที่กำหนดขึ้น แต่ละส่วนย่อยจะเรียกว่า ธาตุมูล (element)

2) แต่ละธาตุมูล จะอ้างอิงด้วยแถว และ สดมภ์ ซึ่งเรียงอย่างเป็นลำดับ

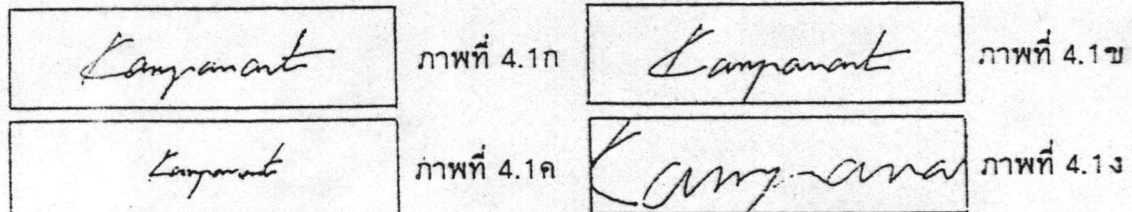
3) ธาตุมูลใด ๆ คือ ค่าระดับความเข้มสีเทา (gray level of intensity) ในตำแหน่งนั้น ๆ บนลายมือชื่อ โดยที่ค่าระดับความเข้มสีเทานั้น จะมีค่าระหว่าง 0 ถึง 255

จากคำจำกัดความนี้ ลายมือชื่อจึงเปรียบเทียบได้ คือ เมทริกซ์ของค่าความเข้ม (Matrix of intensity level) และในการพัฒนาระบบพิสูจน์ลายมือชื่อด้วยคอมพิวเตอร์ จะทำการกำหนดข้อจำกัดของลายมือชื่อที่ใช้ในกระบวนการพิสูจน์ คือ

1) ขนาดของลายมือชื่อที่ใช้ อยู่ในขอบเขตความกว้างคือ 2.0 นิ้ว และความสูงคือ 0.5 นิ้วซึ่งเป็นขอบเขตที่สามารถยอมรับได้ในภาคปฏิบัติ

2) การสแกน (Scan) ภาพลายมือชื่อ ใช้ระดับความละเอียดในการสแกน คือ 150 จุดต่อนิ้ว โดยมีระดับความเข้มคือ 256 ระดับความเข้มสีเทา

3) ลายมือชื่อที่นำมาใช้ในการพิสูจน์ จะต้องใช้พื้นที่ในการเขียนระดับใกล้เคียงกับลายมือชื่อที่ต้องการพิสูจน์ ดังภาพประกอบที่ 4.1

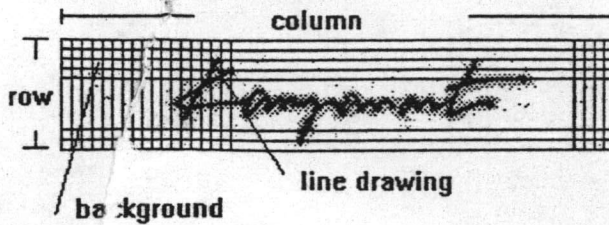
ภาพที่ 4.1 แสดงขนาดของภาพลายมือชื่อที่สามารถนำมาใช้งาน

กำหนดให้ ภาพที่ 4.1ก เป็นลายมือชื่อที่ต้องการพิสูจน์ ภาพที่ 4.1ข 4.1ค และ 4.1ง เป็นลายมือชื่อที่เก็บรวบรวมมา ลายมือชื่อจากภาพที่ 4.1ข สามารถนำมาใช้งานได้ ในขณะที่ภาพที่ 4.1ค และ 4.1ง ไม่สามารถนำมาใช้งาน เนื่องจากภาพที่ 4.1ค มีสัดส่วนของภาพเล็กมากเมื่อเทียบกับพื้นที่ในการเขียนทั้งหมด ขณะเดียวกันภาพที่ 4.1ง มีสัดส่วนของภาพใหญ่มากเมื่อเทียบกับพื้นที่ในการเขียนทั้งหมด

4) ลายมือชื่อที่นำมาใช้ในการพิสูจน์ จะต้องเขียนโดยใช้ปากกาประเภทเดียวกันทั้งหมด รวมถึงสีของหมึกที่ใช้ กำหนดให้เป็นสีเดียวกัน ข้อกำหนดนี้เพื่อต้องการให้ลายเส้นของลายมือชื่อ มีขนาดความกว้างเท่ากันทั้งหมด เมื่อผ่านการอ่านจากสแกนเนอร์

5) กระดาษที่ใช้เขียนลายมือชื่อ จะต้องไม่มีลายเส้นหรือสัญลักษณ์อื่นใดปรากฏ นอกจากนี้กระดาษที่ใช้ กำหนดให้เป็นแบบเดียวกันทุกชุดของลายมือชื่อ เพื่อให้ฉากหลัง (background) ของลายมือชื่อมีค่าของระดับความเข้มเท่ากัน

จากข้อกำหนดข้างต้นสามารถกำหนดรูปแบบของลายมือชื่อ เมื่อผ่านการอ่านจากสแกนเนอร์ เพื่อเตรียมพร้อมในการใช้งานกับกระบวนการพิสูจน์ได้ดังภาพที่ 4.2

ภาพที่ 4.2 แสดงข้อกำหนดของลายมือชื่อเพื่อใช้ในการพิสูจน์

เมื่อทำการอ่านภาพลายมือชื่อด้วยสแกนเนอร์ โดยใช้ความละเอียดในการอ่านภาพ คือ 150 จุดต่อนิ้ว ลายมือชื่อใดๆจะแสดงด้วยเมทริกซ์ ซึ่งมีจำนวน แถวเท่ากับ 75 และ จำนวนสดมภ์เท่ากับ 300 แต่ละธาตุมูล(element) จะแทนค่า ระดับความเข้มของฉากหลัง(background) หรือลายเส้น(line drawing)ซึ่งเป็นค่าจำนวนเต็มระหว่าง 0-255 การอ่านภาพของลายมือชื่อด้วยความละเอียดมากกว่า 150 จุดต่อนิ้ว เช่น การอ่านด้วยความละเอียด 300 จุดต่อนิ้ว จะได้เมทริกซ์ที่มีจำนวน แถวเท่ากับ 150 และจำนวนสดมภ์เท่ากับ 600 ซึ่งจะให้คุณสมบัติของภาพที่ดีกว่า แต่จะใช้เวลาในการคำนวณที่สูงกว่ามาก คือ ประมาณ 2 ชั่วโมงต่อการหาตัวแทนทางคณิตศาสตร์ของลายมือชื่อแต่ละภาพ และเมื่อเป็นการหาตัวแทนของลายมือชื่อเป็นจำนวนนับร้อยๆภาพ ทำให้ไม่อาจยอมรับได้ในทางปฏิบัติ การอ่านภาพด้วยระดับความละเอียด 150 จุดต่อนิ้ว ผู้เชี่ยวชาญได้ยอมรับว่ายังคงสามารถแสดงคุณสมบัติของลายเส้นได้อย่างครบถ้วน ในขณะที่การอ่านภาพด้วยระดับความละเอียดต่ำกว่านี้ จะทำให้ใช้เวลาในการคำนวณที่ลดลงมาก แต่ก็เสียคุณสมบัติของลายเส้นบางส่วนไป ทำให้ไม่สามารถใช้พิสูจน์ได้อย่างถูกต้อง ดังนั้นระดับความละเอียดที่ใช้ คือ 150 จุดต่อนิ้ว จึงเป็นระดับที่เหมาะสมต่อการนำมาใช้ในกระบวนการพัฒนาระบบพิสูจน์ลายมือชื่อ

ขั้นตอนของการหาค่าตัวแทนทางคณิตศาสตร์ที่ประกอบอยู่ในลายมือชื่อ ดังที่แสดงในบทที่ 3 สามารถทำได้ดังนี้

4.1 ขั้นตอนการหาตัวแทนของภาพรวม ของลายมือชื่อ

ตัวแทนภาพรวมของลายมือชื่อ สามารถใช้การแก้ปัญหาด้วยค่าเจาะจงของเมทริกซ์เป็นตัวแทนได้ ดังที่แสดงไว้ในบทที่ 3

สำหรับเมทริกซ์จัตุรัสอันดับ n ใดๆการแปลงเชิงเส้นบนปริภูมิเวกเตอร์ V เหนือสนาม K กำหนดให้ A คือ เมทริกซ์จัตุรัสอันดับ n การแปลงบน K^n จะได้ความสัมพันธ์ คือ

$$AV = \lambda V \quad (4.1)$$

โดยที่ V คือ เวกเตอร์ แถวตั้งที่ไม่เป็นศูนย์ใน K^n

λ คือ สเกลาร์ และ $\lambda \in K$

ในที่นี้เราต้องการหาว่า เวกเตอร์ V ไบบ้างที่ถูกแปลงโดย เมทริกซ์ A แล้วได้ผลเป็นค่าคงตัว λ คู่กับ V เราเรียก λ ว่า ค่าเจาะจง (Characteristic value หรือ Eigen value) และเรียก V ว่า เวกเตอร์เจาะจง (Characteristic vector หรือ Eigen vector)

กำหนดให้ A เป็นเมทริกซ์อันดับ $n \times n$ และ X เป็นเมทริกซ์อันดับ $n \times 1$ คือ

$$A = \begin{bmatrix} a_{11} & a_{12} & \dots & a_{1n} \\ a_{21} & a_{22} & \dots & a_{2n} \\ \cdot & \cdot & \dots & \cdot \\ a_{n1} & a_{n2} & \dots & a_{nn} \end{bmatrix}, \quad V = \begin{bmatrix} v_1 \\ v_2 \\ \cdot \\ v_n \end{bmatrix}$$

เราสามารถหาเวกเตอร์ V และ λ ได้เมื่อ $(A - \lambda I)V = 0$ (4.2)

ซึ่งจะให้ผลเฉลยมีคุณค่า (nontrivial solution) เมื่อ $|(A - \lambda I)| = 0$ (4.3)

โดยการกระจายตัวจากสมการ(4.3) จะได้

$$|(A - \lambda I)| = (-1)^n [\lambda^n - \beta_1 \lambda^{n-1} + \dots + (-1)^{n-1} \beta_{n-1} \lambda + (-1)^n \beta_n] = 0 \quad (4.4)$$

สมการ (4.4) จะให้ค่ารากเป็นค่าเจาะจง n ค่า คือ $\lambda_1, \lambda_2, \dots, \lambda_n$ โดยที่ค่าเจาะจงที่มากที่สุดจะใช้เป็นตัวแทนของภาพรวมของลายมือชื่อ ดังที่อธิบายในบทที่ 3 แต่การแก้ปัญหาของค่าเจาะจงโดยวิธีการเช่นนี้ จำเป็นต้องใช้วิธีการหาเมทริกซ์ผกผัน (inverse matrix) ซึ่งจะใช้การคำนวณที่สูงมาก จึงต้องอาศัยวิธีการต่อไปนี้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการคำนวณ สามารถแสดงได้ คือ

- 1) กระบวนการแปรรูปเมทริกซ์ (Matrix transformation)
- 2) เมทริกซ์สหสัมพันธ์ (Covariance Matrix)
- 3) กระบวนการแปรรูปเฮาส์โฮลเดอร์ (Householder transformation)
- 4) กระบวนการซ้ำรูปคิวอาร์ (QR Iteration)

4.1.1 กระบวนการแปรรูปเมทริกซ์

การวิเคราะห์ข้อมูลของเมทริกซ์ระดับแรกคือ การแปรรูปเมทริกซ์ เพื่อเป็นการลดขนาดของข้อมูล (scale down) ภายในเมทริกซ์ ทำได้โดยการลบค่าของธาตุข้อมูลใด ๆ บนเมทริกซ์ตัวค่าเฉลี่ยตามแถวที่ ธาตุมูลนั้น ๆ สังกัด (Jenning.A, 1977)

กำหนดให้ $S_{m \times n}$ คือ เมทริกซ์ของลายมือชื่อ ซึ่งมีจำนวน m แถวและ n หลัก

$T_{m \times n}$ คือ เมทริกซ์ที่แปรรูปแล้ว ซึ่งสามารถหาได้จาก

$$t_{mn} = S_{mn} - \bar{S}_m \quad \text{โดยที่} \quad \bar{S}_m = \sum_{i=1}^n (S_{mi}) / n \quad (4.5)$$

4.1.2 เมทริกซ์สหสัมพันธ์

ขั้นตอนต่อไปของการวิเคราะห์เมทริกซ์ของลายมือชื่อ คือ การแปรรูปให้เป็นเมทริกซ์สหสัมพันธ์ ซึ่งทำได้โดยกระบวนการต่อไปนี้

กำหนดให้ C คือ เมทริกซ์สหสัมพันธ์ ซึ่งหาได้จาก

$$C = (1/n-1)T.T^T \quad (4.6)$$

โดยที่ T^T คือ transpose Matrix ของเมทริกซ์ T

ทั้งนี้เนื่องจากเมทริกซ์ T มิได้เป็นเมทริกซ์จัตุรัส ดังนั้นจึงต้องทำการปรับให้เป็น เมทริกซ์จัตุรัส ก่อนโดยที่เมทริกซ์ C ที่ได้ นี้ นอกจากจะเป็นเมทริกซ์จัตุรัสแล้ว ยังมีขนาดของมิติ (dimension) ที่เล็กที่สุด (75×75) ซึ่งเป็นการประหยัดเวลาคำนวณ ในขั้นตอนต่อไปให้ลดลงมาก

4.1.3 กระบวนการแปรรูปเฮาส์โฮลเดอร์

การแปรรูปเฮาส์โฮลเดอร์ คือ กระบวนการลดรูปเมทริกซ์จัตุรัส ให้มีรูปแบบทแยงมุม โดยที่ประสิทธิภาพในการคำนวณจะสูงมาก (Jenning.A.1977) ทั้งนี้ วัตถุประสงค์ทั้งหมดของสดมภ์ที่เหมาะสม จะถูกกำจัดออกในการแปรรูปแต่ละครั้ง ซึ่งการแปรรูปของเมทริกซ์นี้ จะอยู่ในรูปแบบ

$$H = I - 2WW^T \quad (4.7)$$

เมทริกซ์จัตุรัสที่ได้ จะถูกนำมาแปรรูปให้เป็นเมทริกซ์ทแยงมุม (tridiagonal matrix) ซึ่งกรรมวิธีนี้นอกจากจะเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการคำนวณแล้ว ยังเป็นการลดเวลาในการคำนวณในขั้นตอนต่อไปเช่นกัน (Schwarz.H.R, Rutishauser.H, Stiefel, 1973) สามารถแสดงได้ คือ

กำหนดให้

A คือ เมทริกซ์ต้นกำเนิด (original matrix) อันดับ m

H คือ เมทริกซ์ซึ่งผ่านการแปรรูปเฮาส์โฮลเดอร์แล้ว

W คือ เวกเตอร์แถวตั้ง (column vector) ซึ่งค่ายูคลิเดียนนอร์ม เป็นเอกภาพ

$$(\text{Unity Uclidean norm}) \text{ หรือ } W^T W = 1 \quad (4.8)$$

การแปรรูปเมทริกซ์นี้ จะถูกปรับให้เป็นเมทริกซ์ทแยงมุม เมื่อ

$$H^T H = (I - 2WW^T) (I - 2WW^T) = I \quad (4.9)$$

และ เป็นเมทริกซ์สมมาตร เนื่องจาก

$$H = H^T = H^{-1} \quad (4.10)$$

สำหรับขั้นตอนของการแปรรูป ให้เป็นเมทริกซ์ สามเหลี่ยมทแยงมุม (Tridiagonalization)

แสดงได้ คือ

$$A^{(2)} = H_1 A H_1 \tag{4.11}$$

เวกเตอร์ W ที่มีรูปแบบเป็น $W = \{ 0 \ \omega_2 \ \omega_3 \ \dots \ \omega_m \}$ จะถูกเลือก ฉะนั้นจึงได้

$$H_1 = \begin{bmatrix} 1 & & & & & \\ & 1-2\omega_2^2 & -2\omega_2\omega_3 & \dots & -2\omega_2\omega_m & \\ & -2\omega_2\omega_3 & 1-2\omega_3^2 & \dots & -2\omega_3\omega_m & \\ & & & \dots & & \\ & & & & & \\ & -2\omega_2\omega_m & -2\omega_3\omega_m & \dots & 1-2\omega_m^2 & \end{bmatrix} \tag{4.12}$$

ธาตุมุมต่างๆ ที่อยู่นอกแนวทแยงมุม ในตำแหน่งแถวที่หนึ่ง (first row) จะต้องมีค่าเป็น ศูนย์ ยกเว้นสำหรับ ธาตุมุม $a_{12}^{(2)}$ ที่อยู่เหนือแนวทแยงมุม (superdiagonal) ซึ่งเป็นการกระจายของธาตุมุม จากสมการ (4.11) จะได้

$$\begin{aligned} a_{12}^{(2)} &= a_{12} - 2\omega_2 b = r \text{ (กำหนด)} \\ a_{13}^{(2)} &= a_{13} - 2\omega_3 b = 0 \\ &\dots \dots \dots \\ a_{1m}^{(2)} &= a_{1m} - 2\omega_m b = 0 \end{aligned} \tag{4.13}$$

โดยที่

$$b = a_{12}\omega_2 + a_{13}\omega_3 + \dots + a_{1m}\omega_m \tag{4.14}$$

จากสมการ (4.8) จะได้ผล คือ

$$\omega_2^2 + \omega_3^2 + \dots + \omega_m^2 = 1 \tag{4.15}$$

สมการที่ได้แสดงมานี้ เพียงพอที่จะกำหนด เวกเตอร์ W และ ค่า r ดังนั้นจึงสามารถกำหนดสมการได้ คือ

$$\begin{aligned} &\text{โดยการยกกำลังสอง กับสมการที่ (4.13) จะได้} \\ r^2 &= a_{12}^2 + a_{13}^2 + \dots + a_{1m}^2 \end{aligned} \tag{4.16}$$

และโดยการปรับขนาด (scaling) สมการที่ (4.13) ด้วย $a_{12}, a_{13}, \dots, a_{1m}$ ตามลำดับ จะได้

$$2b^2 = r^2 - a_{12}r \tag{4.17}$$

กระบวนการแปรรูปตัวแปรต่างๆ หาได้จากการคำนวณค่า r ในสมการที่ (4.16) และค่า b ในสมการที่ (4.17) โดยการใส่สมการที่ (4.13) ในการคำนวณค่า เวกเตอร์ W ค่าของเครื่องหมายของ r จะถูกเลือกใช้ เพื่อที่จะหลีกเลี่ยงการผิดพลาดในการหาค่าของ b เช่น r จะต้องมีค่าของเครื่องหมายที่ตรงกันข้ามกับ a_{12}

กำหนดให้ เวกเตอร์ V สามารถหาได้จาก

$$V = 2bW = \{ 0, a_{12}-r, a_{13}, \dots, a_{1m} \} \quad (4.18)$$

ดังนั้น เมทริกซ์ H ซึ่งเป็นเมทริกซ์ที่ผ่านการแปรรูปเฮาส์โฮลเดอร์แล้ว หาได้จาก

$$H = I - (1/2b^2) VV^T \quad (4.19)$$

สามารถแสดงรูปของ เมทริกซ์ที่ผ่านการแปรรูปเฮาส์โฮลเดอร์ ได้ คือ

$$H_{m \times m} = \begin{bmatrix} a_1 & b_1 & 0 & 0 & \dots & 0 \\ b_1 & a_2 & b_2 & 0 & \dots & 0 \\ 0 & b_2 & a_3 & b_3 & & 0 \\ \dots & \dots & \dots & \dots & \dots & b_{m-1} \\ 0 & 0 & 0 & 0 & b_{m-1} & a_m \end{bmatrix}$$

สรุปการแปรรูปเฮาส์โฮลเดอร์ คือกระบวนการแปรแบบคล้าย (similarity transformation) ซึ่งเป็นการแปรรูปที่กระทำต่อเมทริกซ์จัตุรัส แล้วให้ผลเป็นเมทริกซ์อีกตัวหนึ่งซึ่งคล้าย (similarity) กับเมทริกซ์เดิม

4.1.4 กระบวนการซ้ำรูปคิวอาร์

การซ้ำรูปคิวอาร์ คือ ลำดับของการแปรรูปคล้าย (similarity transformations) ที่กระทำกับเมทริกซ์จัตุรัส แต่ละขั้นของการซ้ำรูปคือการแตกตัวของเมทริกซ์ตามรูปแบบคิวอาร์ (QR form) กำหนดให้ A_0 คือ เมทริกซ์ตั้งต้น (initial matrix) ในขณะที่ A คือ เมทริกซ์ต้นกำเนิด (Original matrix) ที่สามารถหาค่าเจาะจงได้ เมทริกซ์ A_0 เกิดจากการแตกตัว (decompose) ของ

$$A_0 = Q_0 R_0 \quad (4.20)$$

โดยที่ Q_0 คือ ออธอร์นอร์มอล เมทริกซ์ (Orthornomal matrix) และ

R_0 คือ เมทริกซ์สามเหลี่ยมบน (upper triangular matrix)

การแปลงแบบคล้าย สามารถแสดงได้ คือ

$$A_1 = Q_0^{-1} A_0 Q_0 \text{ หรือเทียบเท่า (equivalent) กับ}$$

$$A_1 = R_0 Q_0 \quad (4.21)$$

ลำดับขั้นของการซ้ำรูปย่อย (subsequent iteration) จะเทียบเท่ากับ

$$A_k = Q_k R_k$$

$$A_{k+1} = R_k Q_k \quad (4.22)$$

เพื่อที่จะเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพของการคำนวณ สมการที่(4.22) จึงถูกปรับปรุง คือ

$$\begin{aligned} A_k - \alpha_k I &= Q_k R_k \\ A_{k+1} &= R_k Q_k + \alpha_k I \end{aligned} \quad (4.23)$$

การเปลี่ยนแปลงนี้เรียกว่า การเลื่อนล้ำ (shift) เนื่องจาก การลบ A_k ด้วย $\alpha_k I$ เป็นการเลื่อนค่าเฉพาะลงไปทางขวาด้วยขนาด α_k ในขณะเดียวกัน การบวกค่า $\alpha_k I$ เข้ากับ $R_k Q_k$ เป็นการเลื่อนค่าเฉพาะของ A_{k+1} กลับเข้าสู่ค่ากำเนิด (Original value)

สำหรับการเขียนโปรแกรม เพื่อทำการคำนวณกระบวนการซ้ำรูปคิวอาร์ แนะนำให้ใช้กรรมวิธีของ Martin, Peters and Wilkinson (Nakamura.S, 1991)

การซ้ำรูปคิวอาร์จะทำการแปรรูปเมทริกซ์จัตุรัส จนกระทั่งในที่สุด จะได้ผล คือ

$$Q_{m \times m} = \begin{bmatrix} d & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & d & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & d & d & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & d & d & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & d & d & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & d & d & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & d \end{bmatrix}$$

โดยที่ d คือ ธาตุมูลที่มีค่าไม่เป็น 0 นอกจากนี้ d อาจเป็นรูปเหลี่ยมทแยงมุม (diagonal block) ซึ่งมีขนาดมิติเป็น 1×1 หรือ 2×2

ค่าเฉพาะ (Eigen value) ของเมทริกซ์รูปเหลี่ยมทแยงมุม (block-diagonal matrix) มีค่าเท่ากับ ค่าเฉพาะของรูปเหลี่ยมทแยงมุม โดยที่รูปเหลี่ยมทแยงมุมเดียว (single diagonal block) เช่น ตำแหน่งแรก ตำแหน่งที่สองและตำแหน่งสุดท้ายของเมทริกซ์คิวอาร์จะให้ค่าเฉพาะด้วยตัวเองในขณะที่ ค่าเฉพาะของรูปเหลี่ยมทแยงมุม 2×2 จะคำนวณได้จากรากของควอดราติกโพลีโนเมียล (quadratic polynomial) (Nakamura.S, 1991)

4.2 ขั้นตอนการหาค่าเฉลี่ยความเข้มของลายเส้น

กำหนดให้ $A_{i \times j}$ คือ เมทริกซ์ของค่าความเข้มของลายเส้น i แถว และ j สดมภ์

Sum คือ ผลรวมของค่าความเข้มส่วนที่เป็นลายเส้น

threshold คือ ช่วงของระดับความเข้มที่เป็นลายเส้น

n คือ จำนวนธาตุมูลที่เป็นลายเส้น

I คือ ค่าเฉลี่ยความเข้มของลายเส้น

ดังนั้นจะได้

$$\text{Sum} = \sum_{i=1}^{\text{row}} \sum_{j=1}^{\text{column}} a_{ij} \quad \text{เมื่อ } a_{ij} \leq \text{threshold}$$

$$\text{และจะได้ } I = \frac{\text{Sum}}{n} \quad (4.24)$$

โดยที่ค่าเฉลี่ยความเข้มของลายเส้น (I) สามารถเป็นตัวแทนของค่าเฉลี่ยความเข้มของลายเส้นได้เช่นกัน

4.3 ขั้นตอนการหาความยาวโดยเปรียบเทียบ

ในการพัฒนาระบบพิสูจน์ลายมือชื่อด้วยคอมพิวเตอร์นี้ สามารถใช้กรรมวิธีการของการประมวลผลภาพ ในการหาความยาวของลายเส้นได้อย่างรวดเร็วและแม่นยำ โดยต้องกำหนดเส้นมาตรฐาน เพื่อคำนวณอัตราส่วนเปรียบเทียบสำหรับแต่ละปากกาที่ทำกาการเขียน

สมมติ เส้นมาตรฐาน มีความยาว 1 นิ้ว เมื่อนับจำนวนจุดจะได้เท่ากับ X จุด และเมื่อทำการนับจำนวนจุดของส่วนที่เป็นลายเส้นของลายมือชื่อได้ Y จุด ดังนั้นลายเส้นที่เขียนโดยปากกานี้ จะมีขนาดความยาว คือ Y/X นิ้ว

กำหนดให้ L คือ ความยาวของลายเส้นทั้งหมดของลายมือชื่อ

W คือ ความกว้างของลายมือชื่อ

Length_to_Width ratio คือ ความยาวโดยเปรียบเทียบ

ซึ่งหาได้จาก

$$\text{Length\_to\_Width ratio} = L / W \quad (4.25)$$

ดังนั้นจึงสามารถใช้ค่าความยาวโดยเปรียบเทียบ (Length_to_Width ratio) นี้เป็นตัวแทนของความยาวโดยเปรียบเทียบของลายมือชื่อได้เช่นกัน

4.4 ขั้นตอนของการหาการแบ่งกลุ่มของลายมือชื่อ

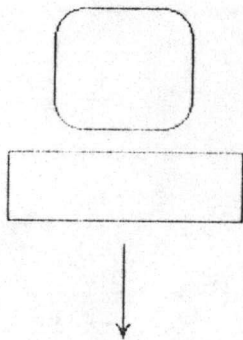
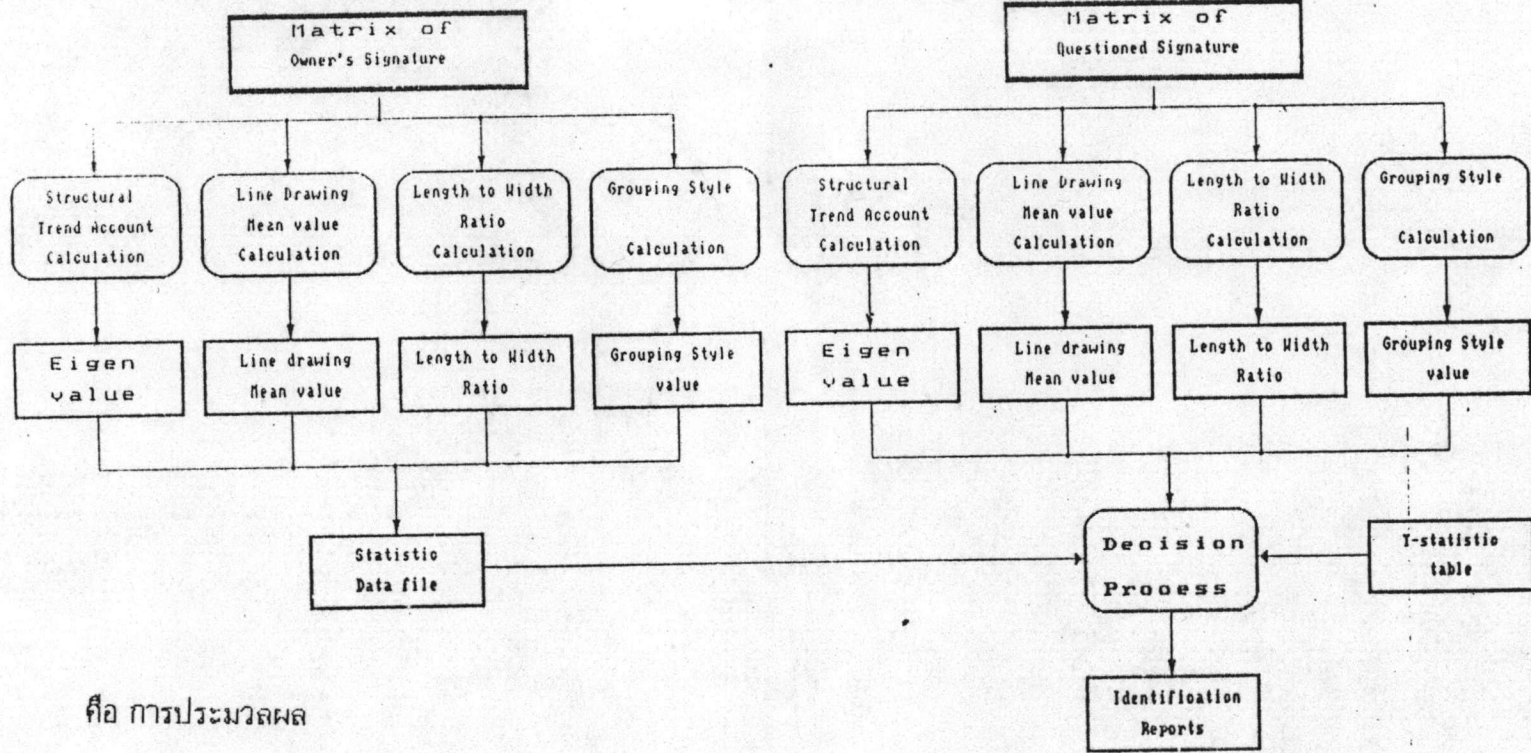
ทำได้โดยการตรวจสอบทุกๆ ชาติคุณลักษณะลายมือชื่อ ตามแต่ละแถว จากสดมภ์แรกถึงสดมภ์สุดท้าย ถ้าเกิดการขาดตอนของลายเส้น จะทำการนับเพื่อแบ่งแยกจำนวนกลุ่มของลายมือชื่อ ตัวแทนการแบ่งกลุ่มของลายมือชื่อนี้ จะแสดงจำนวนกลุ่มของลายมือชื่อที่แบ่งได้

แผนภาพแสดงขั้นตอนของกรรมวิธีพิสูจน์ลายมือชื่อ

แผนภาพแสดงขั้นตอนของการพิสูจน์ลายมือชื่อด้วยคอมพิวเตอร์ดังภาพ 4.3 จะแบ่ง

Stage 1
Registration

Stage 2
Identification

คือ การประมวลผล

คือ ข้อมูลนำเข้า หรือ ข้อมูลส่งออก

คือ ทิศทางของการทำงาน

ภาพที่ 4.3 แผนภาพแสดงขั้นตอนของการพิสูจน์ลายมือชื่อ ด้วยคอมพิวเตอร์

ออกเป็นสองระดับ คือ ระดับแรกจะเป็นส่วนของการบันทึกข้อมูลของเอกลักษณ์ต่างๆ จากลายมือชื่อที่เก็บรวบรวมมาทั้งหมด ระดับที่สองเป็นส่วนของการวิเคราะห์ โดยจะทำการเปรียบเทียบแต่ละเอกลักษณ์ของลายมือชื่อที่ต้องการพิสูจน์ กับขอบเขตความเชื่อมั่นของแต่ละเอกลักษณ์ของลายมือชื่อที่แท้จริง

โดยที่แผนภาพขั้นตอนการพิสูจน์ลายมือชื่อนี้ จะแบ่งออกเป็นหน่วยย่อย(module) คือ

1) Structure Trend Account Calculation

วัตถุประสงค์ : หาค่าตัวแทนของภาพโดยรวมของลายมือชื่อ

ข้อมูลนำเข้า : เมทริกซ์ของค่าความเข้ม

ข้อมูลส่งออก : Eigen value

สำหรับหน่วยย่อยนี้ ยังคงแยกหน่วยย่อยๆ ดังภาพที่ 4.4 คือ

(1) Matrix transformation

วัตถุประสงค์ : ทำการแปรรูปเมทริกซ์ของค่าความเข้ม

ข้อมูลนำเข้า : เมทริกซ์ของค่าความเข้ม

ข้อมูลส่งออก : เมทริกซ์ที่แปรรูปแล้ว

(2) Covariance Matrix Calculation

วัตถุประสงค์ : คำนวนเมทริกซ์สหสัมพันธ์

ข้อมูลนำเข้า : เมทริกซ์ที่แปรรูปแล้ว

ข้อมูลส่งออก : เมทริกซ์สหสัมพันธ์

(3) Householder methods

วัตถุประสงค์ : ทำการแปรรูปเฮาส์โฮลเดอร์

ข้อมูลนำเข้า : เมทริกซ์สหสัมพันธ์

ข้อมูลส่งออก : เฮาส์โฮลเดอร์เมทริกซ์

(4) QR iteration

วัตถุประสงค์ : คำนวนการซ้ำรูปคิวอาร์

ข้อมูลนำเข้า : เฮาส์โฮลเดอร์เมทริกซ์

ข้อมูลส่งออก : Eigen value

2) Line drawing Mean value Calculation

วัตถุประสงค์ : หาค่าตัวแทนของค่าเฉลี่ยความเข้มของลายเส้น

ข้อมูลนำเข้า : เมทริกซ์ของค่าความเข้ม

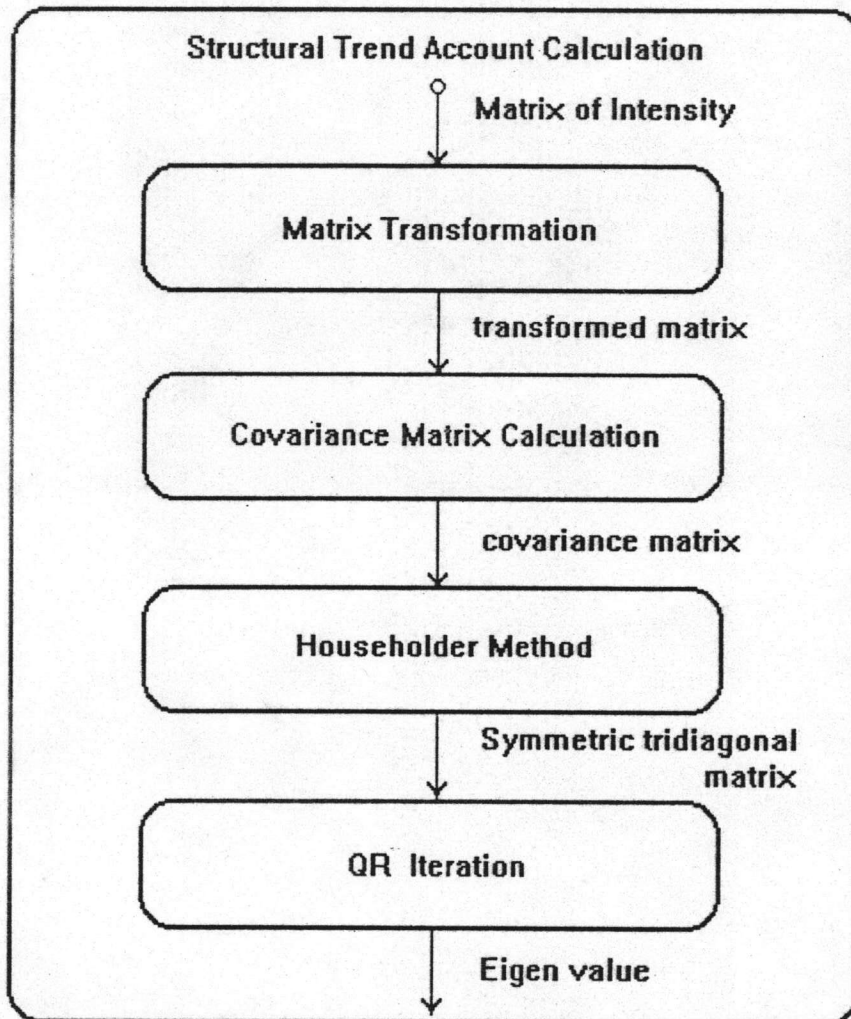
ข้อมูลส่งออก : ค่าเฉลี่ยความเข้มของลายเส้น

3) Length to Width ratio Calculation

วัตถุประสงค์ : หาค่าตัวแทนของความยาวโดยเปรียบเทียบของลายมือชื่อ

ข้อมูลนำเข้า : เมทริกซ์ของค่าความเข้ม

ภาพที่ 4.4 แผนภาพแสดงขั้นตอนการทำงานของ หน่วยย่อย Structural Trend Account Calculation

ข้อมูลส่งออก : ความยาวโดยเปรียบเทียบของลายมือชื่อ

4) Grouping Style Calculation

วัตถุประสงค์ : หาค่าตัวแทนของการแบ่งกลุ่มของลายเส้น

ข้อมูลนำเข้า : เมทริกซ์ของค่าความเข้ม

ข้อมูลส่งออก : จำนวนการแบ่งกลุ่มของลายเส้น